

YANGI O‘ZBEKISTON

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

№ 192 (1791), 2026-yil 17-sentabr, payshanba

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

“MARKAZIY OSIYO — KOREYA RESPUBLIKASI” SAMMITI MUVAFFAQIYATLI HAMKORLIK SUR’ATINI YANADA YUQORI SIFAT BOSQICHIGA KO‘TARISH UCHUN POYDEVOR BO‘LADI

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Koreya Respublikasi Prezidenti Li Chje Myonning taklifiga binoan 13-16-sentabr kunlari davlat tashrfi bilan ushbu mamlakatda bo‘ldi.

Davlatimiz rahbari 16-sentabr kuni Seul shahrida birinchi “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” sammitida ishtirok etdi.

Koreya Respublikasi Prezidenti Li Chje Myon raisligida o‘tkazilgan tadbirda

Qozog‘iston Respublikasi Prezidenti Qosim-Jomart Toqayev, Qirg‘iz Respublikasi Prezidenti Sadir Japarov, Tojikiston Respublikasi Prezidenti Emomali Rahmon va Turkmaniston Prezidenti Serdar Berdimuhamedov ham qatnashdi.

Kun tartibiga muvofiq, Markaziy Osiyo davlatlari va Koreya Respublikasi o‘rtasida xavfsizlik, bir-birini to‘ldirib turadigan amaliy hamkorlik, gumanitar almashinuvlar kabi ustuvor yo‘nalishlarda o‘zaro

mafaatli hamkorlikni kengaytirish istiqbollari muhokama qilindi.

O‘zbekiston Prezidenti o‘z nutqida Koreya Respublikasi strategik jihatdan uzoqni ko‘zlab ish tuta olishini namoyish etgan holda, Markaziy Osiyo timsolida yaqin va o‘zaro mafaatli sheriklik uchun ulkan salohiyatni 2007-yildayoq birinchilardan bo‘lib ko‘rganini ta’kidladi.

— Biz Koreya tomonining mamlakatlarimizni sanoatlashtirish, infratuzilmani modernizatsiya qilish va barqaror rivojlanish uchun mustahkam poydevor yaratishga qo‘shayotgan salmoqli hissasini samimiy qadrlaymiz, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Ushbu mustahkam aloqalarning ildizlari uzoq asrlarga borib taqaladi — ular Buyuk ipak yo‘lidagi karvon yo‘llaridan boshlangan. Mustahkam do‘stlik zahirida hayotiy qadriyatlarimizning mustahkamligi — keksa avlodga chuqur hurmat, halol mehnatni qadrlash, ona zaminga mehr va sadoqat kabi asosiy hayotiy qadriyatlar mujassam.

— Ko‘p millatli Markaziy Osiyo oilasining ajralmas qismiga aylangan koreys diasporasi xalqlarimizning birdamligi va o‘zaro hurmat-ehtromining yorqin ramzidir, — deya ta’kidladi Prezidentimiz.

Bugungi kundagi asosiy vazifa nafaqat hamkorlik bo‘yicha erishilgan sur‘atni saqlab qolish, balki bu muvaffaqiyatlarni rivojlantirishga yanada jadal tus berish uchun poydevorga aylantirishdan iborat ekani ta’kidlandi.

Markaziy Osiyo va Koreya Respublikasining qudratli salohiyatlarining qo‘shilishi o‘zaro mafaatli hamkorlikni o‘rnatish borasida yangi uflarni ochadi. Shu munosabat bilan O‘zbekiston Prezidenti hamkorlikning beshta strategik yo‘nalishi bo‘yicha takliflarni ilgari surdi.

Birinchi yo‘nalish hamkorlikni rejalashtirishning uzoq muddatli uflarini shakllantirishni qamrab oladi.

— Bugungi zamonaviy dunyodagi global o‘zgarishlar sur‘ati davlatlarning unga moslashish imkoniyatidan tobora ilgariib ketmoqda. Sun‘iy intellekt mehnat bozori va butun boshli sanoat tarmoqlarini o‘zgartirmoqda. Iqlim va suv bilan bog‘liq xavf-xatarlar kelgusi bir necha o‘n yilliklar uchun mo‘ljallangan yechimlarni ishlab chiqishni talab qiladi. Ta’lim, infratuzilma, texnologiya va inson kapitaliga nisbatan yangi talablar paydo bo‘lmoqda, — dedi davlatimiz rahbari.

Ushbu tahdidlarga javoban “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi: jadal rivojlanish yo‘lidagi hamkorlik” deb nomlangan uzoq muddatli konseptual qarashni ishlab chiqish taklif etildi.

Kibertahdidlarni barvaqt aniqlash va ularning oldini olish mexanizmlarini yaratish borasida sa’y-harakatlarni birlashtirish orqali raqamli kelajak xavfsizligini ta’minlash masalasi ham umumiy e’tibor markazida bo‘lishi lozim.

Ikkinchi soha savdo-iqtisodiy va investitsiyaviy imkoniyatlarni yagona biznes mantig‘i doirasida birlashtirishga qaratilgan.

— Bugungi kunda Markaziy Osiyo faqat xomashyo yetkazib beradigan mintqa emas. Mamlakatlarimiz innovatsion va texnologik hamkorlik uchun imkoniyatlarni kengaytirgan holda, qo‘shimcha qiymatning global zanjirlariga faol qo‘shilmoqda, — deya ta’kidladi davlatimiz rahbari.

Sanoat va savdo vazirlari uchrashuvlari platformasini yaratish tashabbusi qo‘llab-quvvatlandi. Ushbu muvofiqlashtiruvchi mexanizmining ta’sis etilishi o‘zaro savdoni sezilarli darajada ko‘paytirish uchun birgalikda samarali yechimlarni topish hamda 2030-yilga borib, mintqa mamlakatlari va Koreya o‘rtasidagi tovar ayirboshlash hajmini 20 milliard dollarga yetkazish imkonini beradi.

Sanoat kooperatsiyasi va investitsiyaviy hamkorlikni kengaytirish doirasida mintqa bozori uchun innovatsion ishlab chiqarish bazasi bo‘lib xizmat qiladigan “Markaziy Osiyo — Koreya” sanoat-texnologik parkini O‘zbekistonda tashkil etishga tayyorlik bildirildi.

Mamlakatlar hududlari o‘rtasida to‘g‘ridan to‘g‘ri sheriklik aloqalarining yo‘lga qo‘yilishi iqtisodiy hamkorlikning muhim harakatlantiruvchi kuchi ekani va bunga kelgusi yili Samarqandda bo‘lib o‘tadigan Markaziy Osiyo va Koreya uchunchi hududlararo forumida barcha mamlakatlardan mahalliy hokimlik va biznes vakillari ishtirok etishi orqali erishish mumkinligi juda muhimdir.

Davomi 2-betda

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI SHAVKAT MIRZIYOYEVNING BIRINCHI “MARKAZIY OSIYO — KOREYA RESPUBLIKASI” SAMMITIDAGI NUTQI

Hurmatli Li Chje Myon Janobi Oliyarlari! Hurmatli delegatsiyalar rahbarlari!

Go‘zal Seul shahrida yana bir bor bo‘lib turganimdan g‘oyat mamnunman. Ushbu megapolisga tashrif buyurur ekanman, uning jadal taraqqiyoti va betakror qiyofasi meni har safar hayratga soladi.

Koreya Respublikasi Prezidenti Li Chje Myon Janobi Oliyarlarga tarixdagi birinchi “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” sammiti yuksak darajada tashkil etilgani va samimiy mehmondo‘stlik uchun bildirilgan minnatdorlik so‘zlariga qo‘shilaman.

Ushbu noyob hamkorlik platformasining muhimligi haqida bildirilgan fikrlarni to‘liq qo‘llab-quvvatlayman.

Koreya Respublikasi strategik jihatdan uzoqni ko‘zlab ish tuta olishini namoyish etgan holda, Markaziy Osiyo timsolida yaqin va o‘zaro mafaatli sheriklik uchun ulkan salohiyatni 2007-yildayoq birinchilardan bo‘lib ko‘rdi.

Mamlakatlarimiz o‘rtasidagi munosabatlar teng huquqlilik va o‘zaro hurmat asosida barpo etilmoqda. Hamkorligimizning maqsadlari mutlaqo ochiq, pragmatik va bunyodkorlik xususiyatiga ega.

Biz Koreya tomonining mamlakatlarimizni sanoatlashtirish, infratuzilmani modernizatsiya qilish va barqaror rivojlanish uchun mustahkam poydevor yaratishga qo‘shayotgan salmoqli hissasini samimiy qadrlaymiz.

Muhtaram Prezident Janoblari, O‘zbekiston Koreya yarimorolida tinchlik va barqarorlik o‘rnatish borasida olib borayotgan siyosatingizni qat’iy qo‘llab-quvvatlaydi.

Bizning mustahkam aloqalarimizning ildizlari uzoq asrlarga borib taqaladi. Ular Buyuk ipak yo‘lidagi karvon yo‘llaridan boshlanadi. Ushbu mustahkam do‘stlik zahirida nafaqat o‘zaro manfaat, balki ma’naviy-xalqiy qardoshlik ham mujassam.

Keks avlodga chuqur hurmat, halol mehnatni qadrlash, ona zaminga mehr va sadoqat kabi asosiy hayotiy qadriyatlar xalqlarimiz uchun birdek yaqindir.

Ko‘p millatli Markaziy Osiyo oilasining ajralmas qismiga aylangan koreys diasporasi

xalqlarimizning birdamligi va o‘zaro hurmat-ehtromining yorqin ramzidir.

Hurmatli sammit ishtirokchilari!

Bizning bugungi kundagi asosiy vazifamiz faqat hamkorlik bo‘yicha erishilgan sur‘atni saqlab qolish emas, balki bu muvaffaqiyatlarni yanada yuqori sifat bilan oldinga borishning poydevoriga aylantirishdan iborat.

Markaziy Osiyo jahon bozorlaridagi beqarorlikka qaramasdan, 6 foizdan ziyod o‘sinh sur‘atlarini namoyish etmoqda. Umumiy yalpi ichki mahsulot hajmi 500 milliard dollardan oshdi.

Sakson million nafardan ortiq aholiga ega bo‘lgan mamlakatlarimiz ishonch bilan Yevroosiyoning “barqarorlik mintaqasi” va “global bog‘liqlik markazi”ga aylanib bormoqda.

O‘z navbatida, Koreya Respublikasi zamonaviy texnologiyalar, innovatsiya va ilm-fanga asoslangan ishlab chiqarish sohasida dunyodagi yetakchi davlatlardan biri hisoblanadi.

Ishonchim komilki, ushbu ikki qudratli salohiyatning qo‘shilishi biz uchun o‘zaro mafaatli hamkorlikni o‘rnatish borasida yangi uflar ochadi.

Hurmatli hamkasblar!

Bugun sizlar ilgari surgan barcha tashabbuslarni qo‘llab-quvvatlagan holda, men hamkorlikning beshta strategik yo‘nalishi bo‘yicha takliflarimizni bildirmoqchiman.

Birinchi yo‘nalish hamkorligimizni rejalashtirishning uzoq muddatli uflarini shakllantirishni qamrab oladi.

Bugungi zamonaviy dunyodagi global o‘zgarishlar sur‘ati davlatlarning unga moslashish imkoniyatidan tobora ilgariib ketmoqda. Sun‘iy intellekt mehnat bozori va butun boshli sanoat tarmoqlarini o‘zgartirmoqda. Iqlim va suv bilan bog‘liq xavf-xatarlar kelgusi bir necha o‘n yilliklar uchun mo‘ljallangan yechimlarni ishlab chiqishni talab qiladi. Ta’lim, infratuzilma, texnologiya va inson

kapitaliga nisbatan yangi talablar paydo bo‘lmoqda.

Bunday sharoitda voqealar rivojini chuqur anglash, taraqqiyot borasida paydo bo‘layotgan imkoniyatlarni o‘z vaqtida aniqlash va ularni amalga oshirish uchun sharoit yaratish qobiliyati hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

Ana shu tahdidlarga javoban “**Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi: jadal rivojlanish yo‘lidagi hamkorlik**” deb nomlangan uzoq muddatli konseptual qarashni ishlab chiqishni taklif qilamiz. Uning bosh maqsadi — kelajakda mamlakatlarimizga qanday kompetensiyalar, ishlab chiqarish quvvatlari, infratuzilma, kadrlar va mutaxassislar kerak bo‘lishini oldindan belgilab olishdir.

Ushbu hujjtdagi vazifalarni amalga oshirish uchun Jadal rivojlanish loyihalar portfelinii shakllantirish muhim deb hisoblaymiz. Unga mamlakatlarimizga qanday kompetensiyalar, ishlab chiqarish quvvatlari, infratuzilma, kadrlar va mutaxassislar kerak bo‘lishini oldindan belgilab olishdir.

Aminmanki, ushbu qadamlar bizga ulkan, ammo to‘liq erisha bo‘ladigan maqsadni amalga oshirish — 2030-yilga borib mintaqamiz mamlakatlarining Koreya bilan savdo aylanmasini 20 milliard dollarga yetkazish imkonini beradi.

Sanoat kooperatsiyasi va investitsiyaviy hamkorlikni kengaytirish doirasida O‘zbekistonda “Markaziy Osiyo — Koreya” sanoat-texnologiya parkini joylashtirishga tayyormiz. Ushbu park mintqa bozori uchun innovatsion ishlab chiqarish bazasi bo‘lib xizmat qilishi mumkin.

Birgalikdagi sa’y-harakatlarni avto-komponentlar, elektrotexnika, mashinasozlik, farmatsevtika va kimyo sanoati mahsulotlarini ishlab chiqarishga qaratish taklif etiladi.

Bundan tashqari, mamlakatlarimiz hududlari o‘rtasida to‘g‘ridan to‘g‘ri sheriklik aloqalarini yo‘lga qo‘yishni iqtisodiy hamkorlikning muhim harakatlantiruvchi kuchi deb hisoblaymiz.

Kelgusi yili Samarqandda bo‘lib o‘tadigan Markaziy Osiyo va Koreya uchunchi hududlararo forumida barcha mamlakatlardan mahalliy hokimlik va biznes vakillarini ko‘rishdan mamnun bo‘lamiz.

Uchinchi yo‘nalish nodir minerallar sohasidagi hamkorlikda yangi sahifa ochishga qaratilgan.

Bu yo‘nalish Markaziy Osiyo va Koreya o‘rtasida strategik maftatlarning noyob uyg‘unligini yaratadi. Ushbu qimmatbaho

bilan Koreya Respublikasi uchun Yevro-osiyodagi almashtirib bo‘lmaydigan hamkorga aylanishi mumkin.

Biz sanoat va savdo vazirlari uchrashuvlari platformasini yaratish to‘g‘risidagi tashabbusni to‘liq qo‘llab-quvvatlaymiz. Ushbu muvofiqlashtiruvchi mexanizmining ta’sis etilishi o‘zaro savdoni sezilarli darajada ko‘paytirish uchun birgalikda samarali yechimlarni topish imkonini beradi.

To‘siqlarni bartaraf etish, sertifikatlash bo‘yicha tartib-taomillarni va mahsulotlarning mahalliy savdo platformalariga o‘zaro kiritib borishini soddalashtirish yuzasidan ta’sirchan chora-tadbirlarni ko‘rish muhimdir.

Aminmanki, ushbu qadamlar bizga ulkan, ammo to‘liq erisha bo‘ladigan maqsadni amalga oshirish — 2030-yilga borib mintaqamiz mamlakatlarining Koreya bilan savdo aylanmasini 20 milliard dollarga yetkazish imkonini beradi.

Sanoat kooperatsiyasi va investitsiyaviy hamkorlikni kengaytirish doirasida O‘zbekistonda “Markaziy Osiyo — Koreya” sanoat-texnologiya parkini joylashtirishga tayyormiz. Ushbu park mintqa bozori uchun innovatsion ishlab chiqarish bazasi bo‘lib xizmat qilishi mumkin.

Birgalikdagi sa’y-harakatlarni avto-komponentlar, elektrotexnika, mashinasozlik, farmatsevtika va kimyo sanoati mahsulotlarini ishlab chiqarishga qaratish taklif etiladi.

Bundan tashqari, mamlakatlarimiz hududlari o‘rtasida to‘g‘ridan to‘g‘ri sheriklik aloqalarini yo‘lga qo‘yishni iqtisodiy hamkorlikning muhim harakatlantiruvchi kuchi deb hisoblaymiz.

Kelgusi yili Samarqandda bo‘lib o‘tadigan Markaziy Osiyo va Koreya uchunchi hududlararo forumida barcha mamlakatlardan mahalliy hokimlik va biznes vakillarini ko‘rishdan mamnun bo‘lamiz.

Uchinchi yo‘nalish nodir minerallar sohasidagi hamkorlikda yangi sahifa ochishga qaratilgan.

Bu yo‘nalish Markaziy Osiyo va Koreya o‘rtasida strategik maftatlarning noyob uyg‘unligini yaratadi. Ushbu qimmatbaho

xomashyoga bo‘lgan talab tez o‘sib borayotgani va uning Markaziy Osiyodagi ulkan zaxiralarni hisobga olgan holda, mintqa jahon bozorida yetakchi yetkazib beruvchilardan biriga aylanishga qodir. Bu borada Koreyaning ilg‘or texnologiyalari va kapitali hal qiluvchi rol o‘ynashi mumkin.

Shu munosabat bilan biz nodir minerallar bo‘yicha Mintaqaviy investitsiyaviy alyansni tashkil etishni taklif etamiz. Mazkur tashabbus mintaqada ishlab chiqarishning barcha bosqichlari — geologiya-qidiruv va qazib olishdan tortib, xomashyoni chuqur qayta ishlash hamda yuqori qo‘shilgan qiymatga ega mahsulotlar ishlab chiqarishgacha bo‘lgan jarayonlarni qamrab oladigan yirik sanoat klasterlarini tashkil etishga qaratilgan.

Hamkorligimizning to‘rtinchi yo‘nalishi “yashil” taraqqiyot va iqlim o‘zgarishiga moslashish ehtiyojlaridan kelib chiqadi.

Koreya, Parij kelishuvi doirasida, xorijiy mamlakatlarda iqlimga oid loyihalarini amalga oshirishni maqsad qilgan, bizning mintaqamiz esa “yashil” investitsiyalar uchun qulay sharoitlar yaratish va ishonchli platforma bo‘lishga tayyor.

Ushbu imkoniyatlarni birlashtirish maqsadida Markaziy Osiyo va Koreya o‘rtasida iqlim va uglerod hamkorligi bo‘yicha formatni ishga tushirishni taklif etamiz.

Biz iqlim, energetik o‘tish va havo sifati bo‘yicha qo‘shma tashabbusni olqishlaymiz. Umid qilamizki, bu Koreya texnologiyalari transferiga, shuningdek, Markaziy Osiyo mamlakatlarining davriy va kam uglerodli iqtisodiyotga muvaffaqiyatli o‘tishiga yordam beradi.

Beshinchi yo‘nalish fundamental ahamiyatga ega bo‘lib, yosh avlod salohiyatini ro‘yobga chiqarish bo‘yicha birgalikda ishlashni nazarda tutadi.

Markaziy Osiyo — alohida demografik energiyaga ega bo‘lgan mintqa bo‘lib, aholisining yarmidan ko‘pini 30 yoshgacha bo‘lgan yoshlar tashkil etadi. Aynan yosh avlod mamlakatlarimizning raqobatbardoshligini belgilaydi.

Biz muhandislik, texnologiya va raqamli sohalardagi mutaxassislarga talab ortib borayotgan vaziyatga duch kelmogdamiz.

Biz uchun yosh avlod kelgusida ilg‘or bilimlar, ko‘nikmalar va xalqaro tajribadan foydalanish imkoniga ega bo‘lgan holda, zamonaviy texnologik iqtisodiyotning bir qismiga aylanishi juda muhimdir.

Shu munosabat bilan inson kapitalini rivojlantirish sohasida uzoq muddatli hamkorlikni shakllantirishni taklif etamiz. Bu hamkorlik “buyurtma — o‘qitish — bandlik” degan aniq tamoyilga asoslanishi kerak.

Biz istiqbolni Koreya biznesining kadr-larga bo‘lgan ehtiyojlarini mintaqamizning ta’lim sohasidagi salohiyati bilan bevosita bog‘lashda ko‘rmogdamiz. Bunday yondashuv ko‘plab iste’dodli yoshlar uchun kasbiy rivojlanish uchun yo‘l ochadi va qo‘shma loyihalarimiz bo‘yicha yuqori malakali mutaxassislar tayyorlashni kafolatlaydi.

Ayniqsa, sun‘iy intellekt texnologiyalarni birgalikda ishlab chiqish va joriy etish, mintaqada keng qamrovli texnologik baza va ko‘nikmalarni yaratishda yoshlarning alohida o‘rni va rolga talab katta.

Prezident Li Chje Myon Janobi Oliyarlarning “O‘xshashi yo‘q Koreya” doktrinasini ushbu keng ko‘lamli jarayon uchun Markaziy Osiyodagi asosiy tayanch maydonlardan biriga aylantirishni taklif etamiz.

Qadrli do‘stlar!

Biz birgalikdagi sa’y-harakatlarimiz bilan hamkorligimizni kengaytira olamiz, uni yangi loyihalar bilan to‘ldirib, mavjud ulkan salohiyatdan mamlakatlarimiz va xalqlarimiz maftatlari yo‘lida foydalana olamiz deb ishonaman.

So‘zinning yakunida O‘zbekiston kelgusi yilda Koreya Respublikasi bilan diplomatik munosabatlari o‘rnatilganining 35 yilligi va koreys diasporasining mintaqamizda yashay boshlaganining 90 yilligiga bag‘ishlangan bayram tadbirlarini eng yuqori darajada o‘tkazishga tayyor ekanini ta’kidlamogqchiman.

“MARKAZIY OSIYO — KOREYA RESPUBLIKASI” SAMMITI MUVAFFAQIYATLI HAMKORLIK SUR’ATINI YANADA YUQORI SIFAT BOSQICHIGA KO‘TARISH UCHUN POYDEVOR BO‘LADI

Boshlanishi 1-betda

Uchinchi yo‘nalish nodir minerallar sohasidagi hamkorlikda yangi sahifa ochishga qaratilgan.

— Ushbu qimmatbaho xomashyoga bo‘lgan talab tez o‘shib borayotgani va uning Markaziy Osiyodagi ulkan zaxiralarini hisobga olgan holda, mintaqa jahon bozorida yetakchi yetkazib beruvchilardan biriga aylanishga qodir, — dedi O‘zbekiston yetakchisi.

Shu bois, mintaqada ishlab chiqarishning barcha bosqichlari — geologiya-qidiruv va qazib olishdan tortib, xomashyoni chuqur qayta ishlash hamda yuqori qo‘shilgan qiymatga ega mahsulotlar ishlab chiqarishgacha bo‘lgan jarayonlarni qamrab oladigan yirik sanoat klasterlarini tashkil etish maqsadida nodir minerallar bo‘yicha Mintaqaviy investitsiyaviy alyansni shakllantirish taklif etildi.

Hamkorlikning to‘rtinchi yo‘nalishi “yashil” taraqqiyot va iqlim o‘zgarishiga moslashish ehtiyojlaridan kelib chiqadi.

Iqtisodiyotlarimizdagi bir-birini to‘ldirib turuvchi imkoniyatlarni birlashtirish maqsadida Markaziy Osiyo va Koreya o‘rtasida iqlim va uglerod hamkorligi bo‘yicha formatni ishga tushirish taklif etildi.

Beshinchi yo‘nalish yosh avlod salohiyatini ro‘yobga chiqarish bo‘yicha birgalikda ishlashni nazarda tutadi.

Markaziy Osiyo — alohida demografik energiyaga ega bo‘lgan mintaqa bo‘lib, aholisining yarmidan ko‘pini 30 yoshgacha bo‘lgan yoshlar tashkil etadi.

— Biz uchun yosh avlod kelgusida ilg‘or bilimlar, ko‘nikmalar va xalqaro tajribadan foydalanish imkoniga ega

bo‘lgan holda, zamonaviy texnologik iqtisodiyotning bir qismiga aylanishi juda muhim, — dedi mamlakatimiz yetakchisi.

Shu munosabat bilan inson kapitalini rivojlantirish sohasida uzoq muddatli hamkorlikni shakllantirish taklif etildi. Ushbu hamkorlik “buyurtma — o‘qitish — bandlik” degan aniq tamoyilga asoslanishi kerak.

Ayniqsa, sun‘iy intellekt texnologiyalarini birgalikda ishlab chiqish va joriy etishda yoshlarning tutgan o‘rni juda muhim. Shu bois, Prezident Li Chje Myonning “O‘xshashi yo‘q Koreya” doktrinasini ushbu keng ko‘lamli jarayon uchun Markaziy Osiyodagi asosiy tayanch maydonlardan biriga aylantirish taklif etildi.

Yakunda O‘zbekiston kelgusi yilda Koreya Respublikasi bilan diplomatik munosabatlar o‘rnatilganining 35 yilligi va koreys diasporasining mintaqamizda yashay boshlaganining 90 yilligiga bag‘ishlangan bayram tadbirlarini eng yuqori darajada o‘tkazishga tayyor ekani ta’kidlandi.

Sammitda boshqa yetakchilar ham so‘zga chiqdi. Tadbir yakunlari bo‘yicha Seul deklaratsiyasi hamda hamkorlikning ustuvor yo‘nalishlariga taalluqli boshqa qator hujjatlar qabul qilindi.

Shu kuni O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev birinchi “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” biznes sammitida ham ishtirok etdi.

Tadbirda Koreya Respublikasi Prezidenti Li Chje Myon, Qozog‘iston Respublikasi Prezidenti Qosim-Jomart Toqayev, Qirg‘iz Respublikasi Prezidenti Sadir Japarov, Tojikiston Respublikasi Prezidenti Emomali Rahmon hamda Turkmaniston

Prezidenti Serdar Berdimuhamedov ham qatnashdilar.

Mamlakatimiz yetakchisi biznes sammit ishtirokchilarini samimiy qutlab, “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” formati bugun sifat jihatidan yangi bosqichga ko‘tarilayotganini mamnuniyat bilan qayd etdi.

Davlatimiz rahbari hamkorlikni mamlakatlar salohiyatining bir-birini to‘ldirishi tamoyili asosida yo‘lga qo‘yishni taklif etdi. Bunda koreys kompaniyalari Markaziy Osiyoni 80 milliondan ortiq aholiga, o‘shib borayotgan talabga hamda katta resurs, energetika va inson salohiyatiga ega yagona imkoniyatlar makoni sifatida qabul qilishi muhimligi ta’kidlandi.

Har bir mamlakatning xomashyo bazasidan kelib chiqib, Markaziy Osiyoda sanoat kooperatsiyasini rivojlantirish va to‘liq ishlab chiqarish zanjirlarini yaratishga alohida e’tibor qaratildi. Masalan, O‘zbekistonning mineral-xomashyo bazasi kamida 3 trillion dollarga baholanmoqda.

Nodir minerallar sohasida yaqin yillarda umumiy qiymati 4 milliard dollardan ortiq bo‘lgan 120 ta loyihani amalga oshirish ko‘zda tutilgan.

Mintaqaning resurs bazasini Koreyaning moliyaviy va texnologik imkoniyatlari bilan birlashtirib, asosiy e’tiborni xomashyo eksportidan ko‘ra uni chuqur qayta ishlash va tayyor yuqori

texnologik mahsulotlar ishlab chiqarishga qaratish taklif etildi.

Qo‘shma tadqiqotlar o‘tkazish, ilg‘or texnologiyalarni joriy etish va kadrlar tayyorlash muhim yo‘nalish sifatida belgilandi. Mamlakatlarimizga Koreya kompaniyalari, universitetlari va tadqiqot markazlarini jalb etib, intellektual mulk huquqi bilan himoyalangan yangi mahsulotlarni ishlab chiqish uchun yagona hamkorlik tizimini yaratish taklif qilindi.

Sun‘iy intellektga alohida e’tibor qaratildi. U besh yil davomida har bir mamlakat iqtisodiyotida kamida 10 milliard dollarlik qo‘shilgan qiymat yaratish imkonini beradi. Shu maqsadda Qoraqalpog‘istonda sun‘iy intellekt data-markazlari uchun keng imtiyozlarga ega xab tashkil etildi. Koreys kompaniyalari ushbu sohaga investitsiya kiritishga taklif qilindi.

Yarimo‘tkazgichlar va mikroelektronika ishlab chiqarishda hamkorlikning istiqbolli ekani qayd etildi. Nurafshon shahridagi Kelajak texnologiyalari markazi negizida yarimo‘tkazgichlar, sanoat mikroelektronikasi va yangi materiallarni loyihalash hamda sinovdan o‘tkazish bo‘yicha qo‘shma markaz tashkil etilmogda.

O‘zbekiston Koreya va Markaziy Osiyo kompaniyalarining ilmiy-tadqiqot bo‘linmalari hamda laboratoriyalarini joylashtirish uchun sharoit yaratishga tayyor.

Biotexnologiyalar va farmatsevtikani rivojlantirishda katta salohiyat mavjud. O‘zbekistonda dori vositalari va tibbiy buyumlar bozori hajmi 3 milliard dollarga yetdi. Tadqiqotlar, klinik baza va ishlab chiqarishni birlashtiruvchi biofarmatsevtika klasterini tashkil etish taklif qilindi.

Bunda asosiy e’tibor mutaxassislar tayyorlashga, jumladan, mintaqa miqyosida

muhandislarni o‘qitish va ularning Koreya laboratoriyalari hamda ilg‘or korxonalarida stajirovka o‘tashini tashkil etish bo‘yicha yagona dasturni yo‘lga qo‘yishga qaratildi.

Koreys kompaniyalari misni qayta ishlash, elektrotexnika uskunalarini ishlab chiqarish, avtomobil va elektromobil sanoati uchun butlovchi qismlarni mahalliyashtirish, robototexnika va avtomatlashtirish, biotexnologiyalar va farmatsevtika, gidroenergetika, energiyani saqlash tizimlari, energetika tarmoqlarini modernizatsiya qilish, shuningdek, transport va shahar infratuzilmasini rivojlantirish bo‘yicha loyihalarni amalga oshirishga taklif etildi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev rafiqasi bilan birga birinchi “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” sammiti munosabati bilan tashkil etilgan rasmiy qabulda ishtirok etdi.

Tadbirda Koreya Respublikasi Prezidenti hamda Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlari ham qatnashdi.

E’tiborli jihat, oliy martabali mehmonlar uchun tayyorlangan madaniy dasturda yurtimiz san’at ustalari ham ishtirok etdi.

Shu bilan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Koreya Respublikasiga davlat tashrfi yakunlandi.

O‘ZA

O‘ZBEKISTON PREZIDENTINING JANUBIY KOREYAGA DAVLAT TASHRIFI IKKI TOMONLAMA MUNOSABATLAR DOIRASIDAN ANCHA KENG

Xorijlik ekspertlar O‘zbekiston yetakchisining Seuldagi uchrashuvlari yakunlari haqida fikr-mulohazalarini bildirmoqda.

O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 13-16-sentabr kunlari davlat tashrifi bilan Koreya Respublikasida bo‘ldi.

Tashrif davomida O‘zbekiston rahbari Prezident Li Chje Myon, mamlakatning boshqa rasmiylari, Janubiy Koreya biznes doiralari yetakchilari bilan ikki tomonlama uchrashuvlar va biznes forum doirasida samarali muzokaralar o‘tkazdi.

Faol muloqotlar davomida sun‘iy intellekt, muhim minerallar, temir yo‘l transporti va boshqa yo‘nalishlardagi hamkorlik bo‘yicha salmoqli hujjatlar to‘plami imzolandi.

O‘zbekiston yetakchisi “C5+1” doirasidagi hamkorlikning yangi bosqichini belgilab bergan, davlat rahbarlari darajasidagi “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” birinchi sammitida ishtirok etdi va muhim tashabbuslarni ilgari surdi.

Seuldagi muloqotlarning samarali natijalari turli mamlakatlarning yetakchi ekspertlari e’tiborini tortdi.

Karlos Uriarte SANCHES, Ispaniyadagi Pan-Yevropa ittifoqi prezidenti, professor:

— Seulda bo‘lib o‘tgan oliy darajadagi muzokaralar va erishilgan kelishuvlar O‘zbekiston va Janubiy Koreya o‘rtasidagi strategik sheriklikni yanada mustahkamladi.

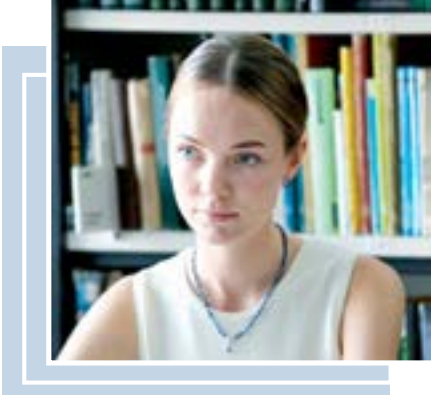
O‘zbekiston va Janubiy Koreyani bog‘lab turgan yuksak siyosiy ishonch va o‘zaro hurmatni alohida ta’kidlashni istardim. Bugungi kunda aynan shu mustahkam poydevor asosida ikki davlatning uzoq muddatli manfaatlariga javob beradigan strategik hamkorlikning yangi yo‘nalishlari shakllanmoqda.

Janubiy Koreyaning ilg‘or texnologiyalari va O‘zbekistonning sanoat salohiyatiga asoslangan innovatsion va texnologik alyansni shakllantirish tashabbusiga alohida ahamiyat qarataman.

O‘zbekiston — Janubiy Koreya munosabatlari jadal rivoji nafaqat ikki mamlakat xalqlari, balki xalqaro hamjamiyatda ham qiziqish uyg‘otdi. O‘zbekistonning xalqaro hamkorlikni kengaytirish, investitsiya jalb etish va zamonaviy texnologiyalarni rivojlantirish borasidagi muvaffaqiyatli tajribasi e’tirofga loyiq.

Erishilgan kelishuvlar amaliyotga izchil tatbiq etilib, O‘zbekiston — Janubiy Koreya strategik sherikligi yanada yuqori bosqichga ko‘tarilishiga ishonaman.

Aleksandra PERMINOVA, Rossiya Fanlar akademiyasi Xitoy va zamonaviy Osiyo instituti Markaziy Osiyo tadqiqotlari markazi rahbari, siyosatshunoslik fanlari nomzodi:

— O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Koreya Respublikasiga davlat tashrifi Toshkentning texnologik va sarmoyaviy hamkorlik doirasini kengaytirayotganidan dalolat bermoqda.

O‘zbekistonda bugungi kunda Janubiy Koreya kapitali ishtirokidagi 700 tadan ortiq korxona faoliyat yuritmoqda. Shu ma’noda aytish mumkinki, Seulga tashrif sanoatni modernizatsiya qilish uchun yangi texnologiya, uskuna va samoyalar jalb etish imkonini beradi. Tashrif arafasida qariyb 12 milliard dollarlik loyihalar to‘plami tayyorlandi.

Janubiy Koreya bozori uchun O‘zbekiston ichida ishlab chiqarishni yo‘lga qo‘yadigan loyihalar katta qiziqish uyg‘otadi. Mahalliyashtirish, xomashyoni qayta ishlash, qo‘shma korxonalar va mashinasozlikni rivojlantirish mamlakatning o‘z sanoat bazasini mustahkamlaydi va uning barcha an’anaviy iqtisodiy hamkorlari bilan kooperatsiya imkoniyatlarini kengaytiradi.

Mehmet Sayfettin EROL, Anqara inqiroz va siyosatni o‘rganish markazi (ANKASAM) raisi, professor:

— Bugungi kunda O‘zbekiston — Janubiy Koreya munosabatlarini faqat savdo, investitsiyalar yoki alohida iqtisodiy loyihalar bilan cheklash kerak emas. Ikki davlat o‘rtasida texnologiya, sanoat, ta’lim, kadrlar tayyorlash va iqtisodiy hamkorlikning yangi yo‘nalishlarini qamrab olgan bir-biriga nisbatan katta qiziqish shakllanmoqda.

O‘zbekiston Koreya Respublikasining mintaqadagi eng muhim hamkorlaridan biridir. Mamlakat katta ichki bozor, o‘shib borayotgan sanoat sektori va yosh aholiga ega. Qolaversa, Toshkent investitsiyalar bilan birga texnologiyalar, bilim va amaliy tajribani o‘zlashtirishdan manfaatdor.

Men iqtisodiy hamkorlik mazmuni o‘zgarishiga e’tibor qaratgan bo‘lardim. Gap tobora ko‘proq sun‘iy intellekt, raqamli texnologiyalar, zamonaviy ishlab chiqarishlar, kasbiy ta’lim va mutaxassislar tayyorlash haqida bormoqda.

O‘zbekiston bugungi kunda ko‘plab o‘xshash vazifalarni hal etmoqda — sanoatni modernizatsiya qilmoqda, raqamli iqtisodiyotni rivojlantirmoqda, xorijiy kompaniyalar bilan hamkorlikni kengaytirmoqda. Shu bois, Janubiy Koreya tajribasi Toshkent uchun nafaqat investitsiyaviy, balki texnologik jihatdan ham qiziqish uyg‘otadi.

Shu o‘rinda sodir bo‘layotgan voqealarni baholashni faqat O‘zbekiston — Janubiy Koreya munosabatlari bilan cheklamagan bo‘lardim. Markaziy Osiyoga keng nazar tashlaydigan bo‘lsak, deyarli barcha yirik iqtisodiy markazlar tomonidan mintaqaga qiziqish ortib borayotgani ayon bo‘ladi. AQSH, Xitoy, Yevropa Ittifoqi, Rossiya, Turkiya, Janubiy Koreya, ko‘rfaz mamlakatlari va boshqa davlatlar bu yerda hamkorlik uchun yangi resurs izlamoqda.

Markaziy Osiyo davlatlarining o‘zi uchun bu yangi imkoniyatlar yaratadi. Bu yerda mintaqa mamlakatlari o‘rtasidagi aloqalarni mustahkamlash va qo‘shma tashabbuslarini rivojlantirishni izchil yoqlab kelayotgan O‘zbekiston rahbarining rolini alohida ta’kidlagan bo‘lardim.

Shavkat Mirziyoyev rahbarligida Toshkent mintaqaviy yaqinlashuvni, savdo, transport aloqalari va iqtisodiy hamkorlikni kengaytirishni faol qo‘llab-quvvatlamogda. Bu mintaqa mamlakatlariga o‘z manfaatlarini yanada yaqinroq muvofiqlashtirish va tashqi hamkorlar bilan munosabatlarda pozitsiyalarini mustahkamlashga yordam beradi.

Aynan shu yaqinlashuv fonida “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” birinchi sammitini yangi bosqichning boshlanishi deb bilaman. Yetakchilar darajasida bunday uchrashuv o‘tkazilishi Janubiy Koreya va Markaziy Osiyo o‘rtasidagi munosabatlar yanada tizimli tus olayotganidan dalolat beradi.

Mintaqa mamlakatlari bu yerda umumiy iqtisodiy manfaatlariga ega va Seul bilan uzoq muddatli hamkorlikdan manfaatdor makon sifatida namoyon bo‘layotgani o‘ta muhimdir.

Rahmon O‘LMASOV, Rossiya — Tojikiston (Slavyan) universiteti professori:

— “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” davlat rahbarlari darajasidagi birinchi sammit Janubiy Koreyaning mintaqamizdagi beshta davlat bilan hamkorligini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Ushbu jarayonda O‘zbekiston Janubiy Koreya strategiyasida alohida o‘rin tutadi.

O‘zbekiston va Janubiy Koreya o‘rtasidagi hamkorlik sanoat, transport, raqamli texnologiyalar, resurslarni qazib olish va ta’lim yo‘nalishlarini qamrab oladi. Sammit arafasida mamlakatlar 13 ta hamkorlik hujjati, jumladan, sun‘iy intellekt, muhim minerallar va temir yo‘l transporti sohalaridagi kelishuvlarni imzoladi.

O‘zbekiston Prezidenti Janubiy Koreya bilan birgalikda iqtisodiy va texnologik aloqalarni yanada kengaytirish uchun asos bo‘lishi mumkin bo‘lgan “Yangi ipak yo‘li”ni barpo etish taklifini ilgari surdi.

Zamonaviy korxonalarni tashkil etish, xomashyoni qayta ishlash, energetika, raqamlashtirish va kasb-hunar ta’limini rivojlantirishga Janubiy Koreya sarmoyalarini jalb etish istiqbolli muhim yo‘nalishlardan biri bo‘lib qolmoqda. O‘zbekiston uchun bu, asosan, xomashyo eksport qilishdan yuqori qo‘shimcha qiymatli mahsulotlarni ishlab chiqarish va eksport qilishga o‘tish vazifasi sharoitida juda dolzarbdir.

Kadrlar salohiyatini rivojlantirish ham muhim ahamiyatga ega. Janubiy Koreya bilan ta’lim, kasbiy tayyorgarlik va akademik almashinuv sohasidagi hamkorlik iqtisodiyotning zamonaviy tarmoqlarida talab yuqori bo‘lgan mutaxassislarni tayyorlash imkonini kengaytirishga xizmat qiladi.

Markaziy Osiyo mamlakatlari uchun Janubiy Koreya tajribasi nafaqat investitsiya uchun, balki texnologiyalarni joriy etish, sanoatni rivojlantirish va malakali ish o‘rinlarini yaratish nuqtayi nazaridan ham muhim. Shu bilan birga, Janubiy Koreyaga mehnat migratsiyasi mahalliy bozor talablari, jumladan, kasbiy tayyorgarlik, til bilish va viza shartlariga javob berishni talab qiladi.

Seul sammiti Markaziy Osiyo iqtisodiyotini yanada diversifikatsiyalashda muhim ahamiyatga ega. Mintaqa uchun Janubiy Koreya bilan hamkorlik investitsiyalar va texnologiyalarni jalb qilish imkoniyatini yaratadi, Janubiy Koreya tomoni esa resurslar, energetika va yangi bozorlardan manfaatdor.

O‘zbekiston uchun ushbu hamkorlikning amaliy natijasi sun‘iy intellekt va transport sohasidagi qo‘shma loyihalaridan tortib, sanoatni rivojlantirish, kadrlar tayyorlash va xomashyoni qayta ishlashgacha bo‘lgan yo‘nalishlarda erishilgan kelishuvlarni ro‘yobga chiqarishdir.

Emin G‘ARIBLI, Ozarbayjon davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi:

— O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Janubiy Koreyaga davlat tashrifi ikki tomonlama munosabatlarni rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

So‘nggi yillarda O‘zbekistonning xalqaro iqtisodiy hamkorlik yo‘nalishi o‘zgardi: e’tibor alohida savdo shartnomalaridan uzoq muddatli investitsiyalar, texnologik hamkorlik, ishlab chiqarishni mahalliyashtirish va mamlakatni global zanjirlarga qo‘shishga qaratilmogda.

Shu nuqtayi nazardan, Koreya Respublikasiga tashrif iqtisodiyotni kengaytirishda alohida rol o‘ynaydi. O‘zbekiston uchun Janubiy Koreyaning investitsiyalar, zamonaviy texnologiyalar, sanoat kompetensiyalari, ishlab chiqarishni mahalliyashtirish va malakali kadrlar tayyorlash borasidagi tajribasi muhimdir.

Bugungi kunda O‘zbekistonda Janubiy Koreya kapitali ishtirokida 700 ta yaqin korxona faoliyat yuritmoqda, o‘zlashtirilgan investitsiyalar hajmi esa 8 milliard dollardan oshdi.

Fikrimcha, navbatdagi bosqich O‘zbekistonda yuqori texnologiyali qo‘shma ishlab chiqarish loyihalarini tashkil etish bilan bog‘liq bo‘ladi. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar va sun‘iy intellekt, elektronika, mashinasozlik, “yashil” energetika, kimyo sanoati va zamonaviy infratuzilma istiqbolli soha sanaladi.

Bu mahalliy ishlab chiqaruvchilarni rivojlantirish, malakali ish o‘rinlari yaratish va O‘zbekiston korxonalarini global ishlab chiqarish zanjirlariga bosqichma-bosqich kiritish imkonini beradi.

Davlat rahbarlari darajasidagi “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” birinchi sammiti o‘tkazilishi tashrifga alohida ahamiyat bag‘ishlaydi. Formatning oliy siyosiy darajaga ko‘tarilishi uzoq muddatli strategik sheriklik uchun zamin yaratadi.

85 milliondan ortiq aholi, salmoqli resurslar va o‘shib borayotgan transport o‘zaro bog‘liqligiga ega Markaziy Osiyo Janubiy Koreya uchun istiqbolli iqtisodiy makonga aylanmoqda.

Shu bois, Prezident Shavkat Mirziyoyevning Koreya Respublikasiga tashrifiga nafaqat O‘zbekiston va Janubiy Koreya munosabatlarining muhim bosqichi, balki butun Markaziy Osiyo uchun yangi imkoniyat yaratadigan voqea sifatida qarash lozim.

“Dunyo” AA

Nuqtayi nazar

“EGALLAGAN BILIM VA TAJRIBAMIZNI VATANIMIZ RAVNAQIGA YO‘NALTIRAMIZ”

O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Koreya Respublikasiga davlat tashrifi doirasida an’anaga ko‘ra ushbu mamlakatda mehnat qilayotgan va tahsil olayotgan vatandoshlarimiz bilan uchrashib, ular bilan suhbatlashdi.

“Dunyo” axborot agentligi muxbiri davlatimiz rahbari bilan suhbatlashgan yurtdoshlarimizning fikr-mulohazalari bilan qiziqdi.

Lobar ZOIROVA,
“Sookmyung” ayollar universiteti magistranti:

— Qarshi shahrida tug‘ilganman. Hozirda O‘zbekistonning Koreya Respublikasidagi elchixonasi ko‘magida ushbu mamlakatdagi o‘zbek xotin-qizlarini birlashtiruvchi “Opa-singillar” jamoasini boshqarib kelyapman.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev bilan yuzmayuz uchrashuv menda unutilmas taassurotlar bilan yodda qoladigan voqea bo‘ldi. Davlatimiz rahbari bilan qo‘l berib salomlashish, u kishining fikr-mulohazalarini tinglash men uchun katta sharaf.

Uchrashuv davomida Prezidentimiz xorijda ta‘lim olayotgan yoshlarning bilim va tajribasini O‘zbekiston taraqqiyoti uchun muhim resurs sifatida ko‘rishini ta’kidladi. Yoshlarning o‘z mutaxassisligi bo‘yicha Vatanga qaytib, munosib faoliyat yuritishi uchun zarur sharoit va yangi ish o‘rinlarini yaratish borasidagi sa‘y-harakatlar haqida fikr bildirdi.

Muloqot davomida davlatimiz rahbari bizning fikr va takliflarimizni diqqat bilan tingladi. Bildirilgan takliflar yuzasidan shu yerning o‘zida tegishli yechim va topshiriqlar berilgani muloqotning amaliy ruhda kechganini ko‘rsatdi.

Bu jarayon bizga o‘z fikrimizni erkin bildirish, takliflarimiz bilan faol ishtirok etish va mamlakatimiz rivojiga daxldorlik hissinu yanada chuqurroq anglash imkonini berdi.

Uchrashuvdan xulosam shu bo‘ldiki, xorijda ta‘lim olayotgan har bir yosh o‘z bilimini nafaqat shaxsiy kelajagi, balki Vatan taraqqiyoti uchun ham katta imkoniyatga aylantira olishi kerak. Prezidentimiz bilan uchrashuv bizga ana shu mas‘uliyatni yanada chuqur his qilishga yordam berdi.

Shahzoda YO‘LDOSHEVA,
Xankuk xorijiy tillar universiteti 4-bosqich talabasi:

— Prezidentimiz bilan uchrashuv hayotimdagi unutilmas kunlardan biri bo‘ldi. Davlatimiz rahbari bilan ko‘rishish men uchun yorqin va quvonchli voqeadir.

Uchrashuvda xorijda ta‘lim olayotgan yoshlar sifatida o‘z fikr va takliflarimizni bildirish, Vatanimiz taraqqiyoti haqida ochiq muloqot qilish imkoniga ega bo‘ldik.

O‘zbekiston va Janubiy Koreya o‘rtasidagi munosabatlar tobora yangi bosqichga

ko‘tarilayotganiga guvoh bo‘lish, ikki davlat o‘rtasidagi hamkorlikning yangi imkoniyatlari haqida eshitish bizni doim xursand qiladi.

Eng muhimi, biz yoshlarga bildirilayotgan ishonchni his qildik. Bu ishonchni bilim, mehnat va yutuqlarimiz bilan oqlashga harakat qilamiz.

Vatanga xizmat qilish — qayerda bo‘lishingdan qat‘i nazar, uning taraqqiyotiga o‘z hissangni qo‘shishdan boshlanadi.

Muqaddam ISOMOVA,
Janubiy Koreyaning “LS ELECTRIC” kompaniyasi mutaxassisi:

— Buxoro viloyatida tug‘ilib o‘sganman. Janubiy Koreyada birinchi, dunyo bo‘yicha 38-o‘rinda turadigan Seul milliy universitetining xalqaro munosabatlar yo‘nalishi bo‘yicha magistratura bosqichini tamomlaganman.

Hozirda Janubiy Koreyaning elektr energetika, avtomatlashtirish va elektr uskunalari sohasida faoliyat yurituvchi yetakchi “LS ELECTRIC” kompaniyasining xalqaro savdo bo‘limida faoliyat yuritayman.

Seul shahrida Prezidentimiz bilan uchrashish menga ham nasib qildi. Bu uchrashuv oddiy tadbir emas, balki hayotimdagi eng unutilmas va katta ma‘naviy ahamiyatga ega voqealardan biri bo‘ldi.

Uchrashuv davomida Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning xotin-qizlarga yaratib berayotgan imkoniyat va qo‘llab-quvvatlovini yana bir bor his qildim. Chunki uchrashuv ishtirokchilarining qariyb yarmini xotin-qizlar tashkil etdi.

yanada rivojlantirishga o‘z hissamni qo‘shishni istayman.

Bugun xorijda o‘rtirayotgan bilim va tajribalarimni kelajakda Vatanimiz manfaati yo‘lida qo‘llash, kuchli va malakali kadr bo‘lib, O‘zbekistonga qaytish bu — mening eng katta maqsadlarimdan biri.

Ibrohim MAHMUDOV,
Janubiy Koreyadagi “Keumseong” yuridik firmasi mutaxassisi:

— Davlatimiz rahbari bilan uchrashuv biz, yoshlar uchun tarixiy kun bo‘ldi, desam mubolag‘a bo‘lmaydi. Chunki tadbir davomida Prezidentimizning qo‘zlaridagi quvonch va samimiy so‘zlaridan hammamizning qalbimiz faxr-iftixorga to‘ldi.

Prezidentimiz bilan qo‘l berib ko‘rishish men uchun alohida ahamiyatga ega bo‘lib, uchrashuvdan katta kuch, g‘ayrat va shijoat oldim. Davlatimiz rahbarining “Biz sizlarni kutamiz, albatta, yurtga qaytinglar” degan so‘zlari menda katta taassurot qoldirdi.

Bu so‘zlar bizga nafaqat ota-onamiz, balki butun Vatanimiz kattaotgani yana bir bor his etishimizga sabab bo‘ldi. Shu bilan birga,

ulg‘aytirgani uchun mening nomimdan shaxsan rahmat deb qo‘yingerlar”, degan so‘zlari meni ta’sirlantirib yubordi. Chunki ota-onamning duosi va qo‘llab-quvvatlovi tufayli bugungi darajaga yetganman.

Bu uchrashuvdan so‘ng o‘z oldimga yanada katta orzu va maqsadlar qo‘ydim. Nafaqat ilm yo‘nalishida, balki O‘zbekistonning elektr energetikasi va avtomatlashtirish sohaslarini

yurt oldidagi mas‘uliyatimizni yanada chuqur anglab, o‘z faoliyatimizga katta mas‘uliyat bilan qarashimiz kerakligini his qildik.

Ushbu uchrashuvdan so‘ng o‘zim uchun qaror qabul qildim: har bir kishi qayerda bo‘lishidan, qanday kasb bilan shug‘ullanishidan qat‘i nazar, o‘z Vataniga xizmat qilishi shart.

“Dunyo” AA
Seul shahri

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Koreya Respublikasiga davlat tashrifi munosabati bilan mamlakatning nufuzli nashrlaridan biri “Chosun Ilbo”ning ingliz tilidagi platformasi bo‘lmish “The Chosun Daily” hamda “The Korea Herald” gazetasida davlatimiz rahbarining “O‘zbekiston va Koreya Respublikasi: o‘zgarishlar davrida kelajak sari intilayotgan hamkorlik” sarlavhali maqolasi chop etildi.

MUSHTARAK QADRIYATLAR VA INSONIY RISHTALAR BOG‘LAB TURGAN YAQIN DO‘STLAR

Maqolada O‘zbekiston — Janubiy Koreya o‘rtasidagi tarixiy rishtalar, bugungi strategik sheriklik, savdo, investitsiya aloqalari hamda munosabatlarni yangi texnologik bosqichga olib chiqish istiqbollarga alohida e’tibor qaratilgan. Mamlakatlarimiz nafaqat vaqt sinovidan o‘tgan hamkorlar, balki mushtarak qadriyatlar va insoniy rishtalar bog‘lab turgan yaqin do‘stlar ekani ta’kidlangan. Koreya Respublikasining bir avlod davomida farovon, yuqori texnologiyali davlatga aylanishdek hayratlanarli taraqqiyot yo‘li alohida qayd etilgan.

Seulning modernizatsiya va innovatsiyalar borasidagi boy tajribasi yangi O‘zbekiston uchun muhim ahamiyatga ega. Keng qamrovli ushbu maqolada qayd etilganidek, O‘zbekiston va Janubiy Koreya o‘rtasidagi ikki tomonlama savdo hajmi besh barobar oshdi, Koreya Respublikasining O‘zbekiston iqtisodiyotiga kiritgan investitsiyalari hajmi 8 milliard dollarga yetgan. 700 dan ziyod qo‘shma korxona va loyiha mavjud. 2025-yilda Markaziy Osiyo davlatlarining umumiy yalpi ichki mahsuloti 500 milliard dollardan oshgan.

Davlatimiz rahbari ikki mamlakat iqtisodiyotining o‘zaro to‘ldiruvchanligi yangi o‘rish drayverlarini yaratish uchun katta imkoniyat ekanini qayd etdi.

“Ishonchim komilki, aynan shu asosda hamkorligimizning yangi sahifasini ochishimiz — alohida sohalaridagi muvaffaqiyatli aloqalardan umumiy ishlab chiqarish tizimlari, texnologik platformalar va yangi bozorlarni shakllantirishga o‘tishimiz mumkin, bu esa mamlakatlarimiz barqaror va uzoq muddatli farovonligining yanada mustahkam poydevorini barpo etadi”, deya ta’kidladi Prezidentimiz.

Maqolada yangi bosqichdagi hamkorlikda sun’iy intellekt, yarim o‘tkazgichlar, robototexnika, elektr transporti, biofarmatsevtika, “aqlii” qishloq xo‘jaligi va “aqlii shaharlar” istiqbolli yo‘nalishlar sifatida belgilangan, shuningdek, ta‘lim va inson kapitaliga investitsiya kiritish, akademik almashinuv va qo‘shma ilmiy tadqiqotlarni kengaytirish muhimligi e’tirof etilgan.

Prezidentimiz 16-sentabr kuni Seulda o‘tadigan ilk “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” sammiti ikki mamlakat munosabatlari bilan bir qatorda, butun mintaqada bilim hamkorlikni yangi bosqichga olib chiqish uchun muhim maydon ekaniga alohida urg‘u berdi.

Sherzodjon QURBONOV,
Ijtimoiy-ma‘naviy tadqiqotlar instituti tadqiqotchisi

Sammitda O‘zbekiston siyosiy muloqotni chuqurlashtirish, amaliy hamkorlikni kengaytirish va sheriklikning yangi, samarali mexanizmlarini shakllantirishga qaratilgan qator dolzarb tashabbuslarni ilgari surish niyatida. Bu tashabbuslar “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” formatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish, uni yanada tizimli, dinamik va uzoq muddatli mintaqaviy ustuvor vazifalarga yo‘naltirilgan mexanizmga aylantirishga qaratilgan.

Ahamiyatlisi, maqola ikki mamlakat o‘rtasidagi hamkorlik istiqbollari ko‘rsatib bergan.

“The Chosun Daily” 1920-yilda tashkil etilgan “Chosun Ilbo” media guruhi tarkibidagi nashr bo‘lib, Koreya Respublikasidagi yirik axborot platformalaridan biridir. Nashr siyosat, iqtisodiyot, jamiyat va xalqaro munosabatlarga oid dolzarb voqeiklarni keng yoritib boradi.

Unda Prezidentimizning maqolasi e‘lon qilinishi ikki mamlakat o‘rtasidagi strategik sheriklikka bo‘lgan yuksak e’tiborning yana bir ifodasidir.

So‘nggi yillarda O‘zbekistonning tashqi iqtisodiy siyosatida asosiy e’tibor hamkorlikni oddiy savdo munosabatlaridan yuqori texnologiya, investitsiya, sanoat kooperatsiyasi va inson kapitaliga tayangan uzoq muddatli sheriklik darajasiga olib chiqishga qaratilmoqda.

Prezidentimizning Koreya Respublikasiga davlat tashrifi ana shu yondashuvning amaliy ifodasi bo‘ldi. Seulda o‘tkazilgan muzokaralar, qo‘shma biznes forum va birinchi “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” sammiti ikki mamlakat munosabatlarida nafaqat bugungi hamkorlik natijalarini sarhisob qilish, balki kelgusi o‘n yilliklar uchun yangi ustuvor yo‘nalishlarni belgilash imkonini berdi.

Tashrifning ahamiyatini, avvalo, iqtisodiy hamkorlik ko‘lami keyingi yillarda tobora ortib borayotgani bilan izohlash mumkin. Bugun O‘zbekistonda Janubiy Koreya sarmoyasi ishtirokida 700 dan ortiq qo‘shma korxona faoliyat yuritmoqda. Bu raqam ikki hamkor va do‘st mamlakat munosabatlari diplomatik aloqalar doirasidan chiqib, sanoat, energetika, avtomobilsozlik, tibbiyot, ta‘lim, texnologiya va boshqa sohalarada real iqtisodiy sheriklikka aylanganini ko‘rsatadi.

Hamkorlikning yangi mazmuni

Seulda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev va Koreya Respublikasi

Aktam HAITOV,
Oliy Majlis Qonunchilik palatasi fraksiya rahbari

Prezidenti Li Chje Myon o‘rtasidagi muzokaralarda ikki tomonlama munosabatlarni yanada rivojlantirishning asosiy masalalari muhokama qilindi. Bu yerda e’tiborni bir jihatga qaratish muhim: yangi bosqichda gap faqat savdo hajmini oshirish yoki alohida investitsiya loyihalarini amalga oshirish haqida emas, balki asosiy maqsad — Janubiy Koreyaning ilg‘or texnologiyasi, investitsiyasi va boshqaruv tajribasini O‘zbekistonning tabiiy resurslari,

O‘ZBEKISTON – JANUBIY KOREYA: STRATEGIK SHERIKLIKNING MUHIM DAVRI

ichki bozori, ishlab chiqarish imkoniyatlari va inson kapitali bilan birlashtirishdan iborat. Tashrif doirasida qariyb 12 milliard dollarlik istiqbolli loyihalar portfelini shakllantirilgani shu yondashuvning amaliy ko‘lamini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, Koreya Eksimbanki bilan Strategik hamkorlik dasturi qabul qilinishi loyihalarini moliyaviy jihatdan ta‘minlash va ularni amalga oshirish uchun muhim asos yaratadi.

Hamkorlikning muhim jihatlariidan biri yuqori texnologiyali sohalaraga e’tibor kuchayib borayotganidir. Sun’iy intellekt, axborot texnologiyalari va kibernetika, tibbiyot, farmatsevtika, sanoat va boshqa innovatsion yo‘nalishlar kelgusi hamkorlikning yangi nuqtalari sifatida belgilanmoqda.

Bunday yondashuv O‘zbekiston iqtisodiyoti uchun muhim bir o‘zgarishni anglatadi. Ya’ni investitsiyaning o‘zi emas, balki investitsiya bilan birga texnologiya, yangi ishlab chiqarish madaniyati, mutaxassis tayyorlash va mahalliy korxonalarni global qiymat zanjirlariga jalb etish ustuvor ahamiyat kasb etadi.

Markaziy Osiyo va Janubiy Koreya — yangi iqtisodiy imkoniyatlar maydoni

Tashrif doirasidagi yana bir muhim voqealik 16-sentyabr kuni Seulda o‘tkazilgan birinchi “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi” sammiti bo‘ldi. Unda O‘zbekiston bilan bir qatorda Qozog‘iston, Qirg‘iziston, Tojikiston va Turkmaniston rahbarlari ishtirok etdi.

Sammitning o‘zijoq mintaqaviy hamkorlik uchun yangi format shakllanayotganini anglatadi. Chunki Markaziy Osiyo davlatlarining bozorlari, resurslari, transport salohiyati va yosh aholisi Janubiy Koreyaning texnologiya, investitsiya va innovatsiya imkoniyatlari bilan uyg‘unlashganda alohida iqtisodiy samara paydo bo‘lishi mumkin.

Prezidentimiz sammitda ana shu imkoniyatdan samarali foydalanishga qaratilgan beshta strategik yo‘nalish bo‘yicha tashabbuslarni ilgari surdi.

Birinchi tashabbus — uzoq muddatli rejalashtirish. Bugun dunyo iqtisodiyotida o‘zgarishlar juda tez kechmoqda. Sun’iy intellekt mehnat bozoriga ta’sir qilmoqda, iqlim o‘zgarishi va suv resurslari bilan bog‘liq muammolar kuchaymoqda, texnologiya va inson kapitaliga talab o‘zgarmoqda.

Shunday sharoitda Prezidentimiz “Markaziy Osiyo — Koreya Respublikasi: jadal rivojlanish yo‘lidagi hamkorlik” nomli uzoq muddatli konseptual qarashni ishlab chiqishni taklif qildi.

Bu tashabbusning ahamiyati shundaki, hamkorlikni har bir alohida loyiha emas, balki umumiy strategik maqsadlar asosida rejalashtirish imkoniyatiga paydo bo‘ladi. Kibernetika, sun’iy intellekt, ta‘lim, infratuzilma va iqlim kabi masalalar esa bu strategiyani amalga oshirishga aylanadi.

Ikkinchi tashabbus — savdo va investitsiyani kengaytirish. Markaziy Osiyo bugun faqat mahsulot yetkazib beruvchi mintaqaga emas. Mintaqa davlatlarida qayta ishlash, sanoat kooperatsiyasi va yuqori qo‘shilgan qiymatli

mahsulot ishlab chiqarish imkoniyatlari tobora kengaymoqda.

Shu bois, Prezidentimiz sanoat va savdo vazirlari uchrashuvlari platformasini yaratishni taklif qildi. Maqsad — mamlakatlar o‘rtasidagi iqtisodiy hamkorlikni muvofiqlashtirish va mavjud imkoniyatlarni aniq loyihalarga aylantirish.

Belgilangan muhim maqsadlardan biri — 2030-yilga borib Markaziy Osiyo davlatlari va Janubiy Koreya o‘rtasidagi tovar ayirboshlash hajmini 20 milliard dollarga yetkazish.

O‘zbekistonning “Markaziy Osiyo — Koreya” sanoat-texnologik parkini tashkil etishga tayyorligi ham shu jarayonning muhim qismi. Bunday park mintaq bozori uchun innovatsion ishlab chiqarish bazasiga aylanishi mumkin. Uchinchi tashabbus — muhim mineralarni chuqur qayta ishlash. Zamonaviy texnologiyalar rivojlangan sari muhim mineralarga talab ortib bormoqda. Markaziy Osiyo esa ularning katta zaxiralarga ega.

Shu nuqtayi nazardan, Prezidentimiz muhim mineralar bo‘yicha Mintaqaviy investitsiya alyansini shakllantirishni taklif qildi.

Bu yerda asosiy maqsad xomashyoni shunchaki qazib olib eksport qilish emas. Geologiya-qidiruv, qazib olish, qayta ishlash va tayyor mahsulot ishlab chiqarishni qamrab olgan to‘liq sanoat zanjirini yaratish ko‘zda utulmoqda.

Agar bu yondashuv amaliyotga to‘liq tatbiq etilsa, mintaqada yangi sanoat klasterlari, investitsiya loyihalari va ish o‘rinlari paydo bo‘lishi uchun zamin yaratiladi.

To‘rtinchi tashabbus — “yashil” taraqqiyot. Iqlim o‘zgarishi bugun alohida bir davlatning emas, butun mintaqaning umumiy masalasiga

aylanib bormoqda. Shu sababli Markaziy Osiyo va Janubiy Koreyaning imkoniyatlarini birlashtirish asosida iqlim va uglerod hamkorligi bo‘yicha yangi formatni ishga tushirish taklif qilindi.

Bu yo‘nalish energetika samaradorligi, ekologik texnologiyalar, qayta tiklanuvchi energiya manbalari va iqlim o‘zgarishiga moslashish bo‘yicha yangi loyihalar uchun imkoniyat ochishi mumkin.

Beshinchi tashabbus — yoshlar va inson kapitali. Sammitdagi eng muhim yo‘nalishlardan yana biri inson kapitaliga qaratildi. Chunki Markaziy Osiyo aholisining yarmidan ko‘pi 30 yoshgacha bo‘lgan yoshlardan iborat.

Bu — katta imkoniyat. Ammo bu imkoniyatni iqtisodiy natijaga aylantirish uchun yoshlarga zamonaviy bilim va kasblar berish, ularni texnologiya sohalariga jalb etish va mehnat bozori talabiga mos tayyorlash zarur.

Shu maqsadda inson kapitalini rivojlantirish bo‘yicha uzoq muddatli hamkorlikni yo‘lga qo‘yish va uni “buyurtma — o‘qitish — bandlik” tamoyili asosida tashkil etish taklif qilindi.

Ayniqsa, sun’iy intellekt texnologiyalarini birgalikda ishlab chiqish va joriy etishda yoshlarning salohiyatidan foydalanish kelgusi yillarda muhim yo‘nalishga aylanishi mumkin.

Sammit yakunida qabul qilingan Seul deklaratsiyasi esa Markaziy Osiyo va Janubiy Koreya o‘rtasidagi hamkorlikni yangi, kengroq formatda rivojlantirish uchun umumiy asos vazifasini bajaradi.

Shu ma’noda, Koreya Respublikasiga davlat tashrifi va Seul sammiti O‘zbekiston uchun yangi investitsiyalar jalb etishdan tashqari iqtisodiyotni texnologik jihatidan yangilash, mintaqaviy sanoat kooperatsiyasini kuchaytirish va yoshlarni zamonaviy bilimlar bilan ta‘minlash uchun yangi imkoniyatlar ochmoqda.

Kelgusi bosqichda asosiy vazifa erishilgan kelishuvlarni aniq loyihalar, yangi ishlab chiqarishlar, zamonaviy texnologiyalar, malakali kadrlar va aholi farovonligiga xizmat qiladigan amaliy natijalarga aylantirishdir.

Taraqqiyot odimlari

Bugungi shiddat bilan o‘zgarayotgan dunyoda davlatlar o‘rtasidagi chegaralar faqat geografik tushuncha emas. Ular xalqaro savdo, iqtisodiy manfaatlar, jamoatchilik xavfsizligi, transmilliy jinoyatchilik va global hamkorlik kabi o‘ta muhim jarayonlar kesishadigan nuqtaga aylanmoqda.

Shu ma’noda, bojxona xizmati oldidagi vazifalar ham tobora murakklashmoqda. Bir tomondan, tashqi savdo oqimining erkin va tezkor harakatini ta’minlash, tadbirkor uchun ortiqcha to‘siqlarni bartaraf etish talab etilsa, ikkinchi tomondan, mamlakat iqtisodiy manfaatlari va jamiyat xavfsizligini ishonchli himoya qilish zarur. Bu ikki vazifa o‘rtasidagi muvozanatni topish har qanday zamonaviy bojxona ma’muriyati uchun hal qiluvchi masaladir.

Toshkent shahrida bo‘lib o‘tgan Jahon bojxona tashkilotining VII Global kinologiya forumi ana shu murakkab vazifalar, yangi tahdidlar va umumiy yechimlar xususidagi xalqaro muloqotning muhim maydoni bo‘ldi. 50 ga yaqin davlatdan bojxona va boshqa huquqni muhofaza qiluvchi organlar, xalqaro tashkilotlar, kinologiya xizmati mutaxassislarining mamlakatimizda jam bo‘lishi — O‘zbekistonning xalqaro hamkorlik uchun ochig‘ligi, shu bilan birga, mamlakatimiz bojxona tizimida keyingi yillarda amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlarga bo‘lgan qiziqish va ishonchning ham ifodasidir.

Faqat tajriba almashish maydoni emas

Jahon bojxona tashkiloti tomonidan 2011-yildan buyon o‘tkazib kelinayotgan Global kinologiya forumlari qisqa davrda kinologiya sohasidagi eng nufuzli professional muloqot maydonlaridan biriga aylandi. Bu yilgi forumning Toshkent shahrida o‘tkazilgani ham bejiz emas.

Forum Jahon bojxona tashkilotining 2026-yil uchun belgilangan “Bojxona jamiyatni hushyorlik va sadoqat orqali himoya qiladi” degan shiori bilan hamohang tarzda tashkil etildi. Ushbu shior zamirida bojxona xizmati faoliyatining bugungi mazmuni mujassam.

Chunki zamonaviy tahdidlar milliy chegaralarda to‘xtab qolmayapti. Gijohvandlik vositalari va psixotrop moddalarning noqonuniy aylanmasi, qurol-yarog‘ kontrabandasi, noqonuniy vayluta harakati, yovvoyi tabiat obyektlari savdosi va boshqa transmilliy jinoyatlar tobora yangi, murakkab va yashirin usullarda amalga oshirilmoqda.

Bunday sharoitda bir davlatning sa’y-harakatlari bilan global tahdidlarga qarshi samarali kurashish mumkin emas. Axborot almashish, ilg‘or tajribalarni o‘rganish, yangi texnologiyalar va standartlarni birgalikda joriy qilish zamonning obyektiv ehtiyoqlarga aylandi.

Shu nuqtayi nazardan, Toshkent forumi kinologiya sohasidagi eng yaxshi tajribalarni o‘rganish, xizmat itlarini tayyorlashning zamonaviy usullari, yangi texnologiyalarini qo‘llash va yangi tahdidlarga qarshi samarali yondashuvlarni muhokama qilish uchun muhim platforma bo‘ldi.

Eng muhimi, bu forum bizga yana bir haqiqatni anglatdi: xavf-xatarlar globallashtgan sharoitda xavfsizlikka munosabat ham jiddiy bo‘lishi kerak.

O‘zbekiston kinologiya maktabi: 30 yillik tajriba va yangi marralar

Joriy yil O‘zbekiston Bojxona qo‘mitasi Milliy kinologiya markazi tashkil etilganiga 30-yil to‘ladi. Bu shunchaki sana emas. Bu o‘nlab yillar davomida shakllangan tajriba, avlodlar

TOSHKENT FORUMI: BOJXONA TIZIMINING YANGI BOSQICHI VA YUKSAK E‘TIROFI

davomiyligi, mutaxassislar mehnati va eng muhimi, mamlakat xavfsizligiga xizmat qilayotgan o‘ziga xos maktabdir.

Markaz 1996-yildan buyon kinolog xodimlarning malakasini oshirish, xizmat itlarini yetishtirish va tayyorlash bo‘yicha katta tajriba to‘pladi. 2008-yilda Jahon bojxona tashkilotining mintaqaviy maqomini qo‘lga kiritgach, uning xalqaro vazifalari yanada kengaydi.

So‘nggi yillarda markazda xorijlik 200 dan ortiq kinolog xodimning malakasi oshirildi. Janubiy Koreya, Rossiya, Belarus, Tojikiston, Qirg‘iziston, Turkmaniston, Armaniston, Mo‘g‘uliston va Erondan kelgan mutaxassislar bu yerda kasbiy tayyorgarlikdan o‘tdi. Bugun Janubiy Koreya va Tojikistonda O‘zbekiston mutaxassislari tomonidan tayyorlangan 22 ta xizmat itidan foydalanilayotgani ham ushbu maktabning amaliy salohiyatidan dalolat beradi.

Albatta, biz bu natijalar bilan cheklanib qolishni maqsad qilmaganmiz. Kelgusida Milliy kinologiya maktabining xalqaro o‘quv va tajriba almashish salohiyatini yanada kengaytirish, ko‘proq xorijlik mutaxassislarni tayyorlash, xizmat itlarini yetishtirish va yetkazib berish bo‘yicha hamkorlikni kuchaytirish muhim vazifalarimizdan bo‘lib qoladi.

Zero, kinologiya faqat xizmat itlarini tayyorlash tizimi emas, balki yuqori darajadagi professional bilim, seleksiya, veterinariya, psixologiya, maxsus tayyorgarlik, texnologiya va amaliy tajribaning o‘zaro uyg‘unligidir.

Islohotlarning eng muhim mezon — natija

So‘nggi yillarda O‘zbekistondagi keng ko‘lamli islohotlar bojxona tizimining qiyofasi va ishlash falsafasini ham tubdan o‘zgartirmoqda. Buni, eng avvalo, raqamlarda ko‘rish mumkin. 2016-yilda mamlakatimiz tashqi savdosida hajmi 17 milliard AQSH dollarini tashkil etgan bo‘lsa, 2025-yilga kelib, bu ko‘rsatkich 55 milliard dollarga yetadi.

Chegara bojxona postlarimiz orqali harakatlangan yukli avtotransport vositalari va temir yo‘l vagonlari soni 568 mingdan 2 milliontaga, mamlakat chegarasini kesib o‘tgan fuqarolar soni esa 19,7 milliondan 57,7 millionga, eksportyorlar soni 3000 dan 9200 ga, importyorlar soni esa 12 mingdan 32,2 mingga yetdi. Ya’ni tashqi savdo va harakat hajmi bir necha barobar oshdi. Bunday sharoitda bojxona tizimini kechagi usullar bilan boshqarish mumkin emas.

Ko‘proq yuk, ko‘proq fuqaro va ko‘proq tadbirkor bu — faqat ko‘proq ish degani emas. Eng avvalo, yangi boshqaruv modeli, raqamli texnologiyalar va mutlaqo yangi fikrlash tarzi

zarurligini anglatadi. Shuning uchun biz keyingi yillarda bojxona jarayonlarini maksimal darajada raqamlashtirish va inson omili ishtirokini qisqartirishga alohida e’tibor qaratmoqdami.

Natijada soddalashtirilgan tartibda rasmiylashtirilayotgan yuk deklaratsiyalarining ulushi 85 foizga yetdi. Inson omili ishtirokisiz rasmiylashtirilayotgan deklaratsiyalar ulushi 6 foizdan 33 foizga oshdi. Avtotransport vositalarining chegara bojxona postlaridan o‘tishi uchun sarflanadigan o‘rtacha vaqt 72 daqiqadan 28 daqiqaga qisqartirildi. Bojxona to‘lovlaridan davlat byudjetiga tushum esa 2016-yildagi 5,6 trillion so‘mdan 2025-yilda 76,2 trillion so‘mga yetdi.

Prezidentimiz boshchiligidagi islohotlar va bojxona tizimi oldiga qo‘yilayotgan vazifalarning mazmuni ham aynan tezkor, shaffof, raqamli va zamonaviy boshqaruv tizimini yaratishdan iborat. Shu bilan birga, raqamlashtirishni faqat elektron hujjat yoki yangi dastur sifatida tushummaslik kerak. Raqamlashtirish, avvalo, inson omili ishtiroki bilan bog‘liq korrupsiyaviy xavflarni kamaytirish, qaror qabul qilishni tezlashtirish, tadbirkor uchun ortiqcha xarajat va vaqtni qisqartirish, ma’lumotlar asosida boshqaruvni joriy etishdir.

Jahon bojxona tashkiloti bosh kotibi Yan Sondersning Toshkentga tashrifi davomida Bojxona qo‘mitasiga kelib, O‘zbekiston bojxonasida aynan shu o‘zgarishlarga yaqindan guvoh bo‘lgani, jarayonlarni raqamlashtirish, soddalashtirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish borasidagi sa’y-harakatlarga yuqori baho bergani biz uchun katta ahamiyatga ega.

uchun bojxonaga kelmaydi. Aksincha, bojxona tizimi rahbarlari tadbirkorning zavodi, sexi, fabrikasigacha borib, uning ish jarayoni bilan tanishmoqda, dardini eshitmoqda.

Bojxona xodimi tadbirkorning muammosini hujjatdan emas, uning faoliyatidan ko‘ra bilishi lozim. Shundagina qabul qilinayotgan qarorlar hayotga yaqin va samarali bo‘ladi. Bu, nazaratda, faqat ish uslubining emas, davlat xizmati falsafasining ham o‘zgarishidir. Chunki davlat idorasi xalqdan uzoq bo‘lmasligi kerak. Eng muhimi, Prezidentimiz ham bizdan aynan shuni talab etmoqda.

E’tibor ortida mas’uliyat

Toshkent forumi doirasidagi yana bir muhim voqea — O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Jahon bojxona tashkiloti bosh kotibi Yan Sondersni qabul qilgani bo‘ldi.

Uchrashuvda bojxona ma’urchiligini takomillashtirish, bojxona organlari salohiyatini oshirish va huquqbuzarliklarga qarshi kurashish sohasidagi amaliy hamkorlikni yanada kengaytirish masalalari muhokama qilindi.

O‘zaro muloqotda O‘zbekistonda tashqi savdoni yengillashtirish, zamonaviy bojxona nazorati mexanizmlarini joriy qilish, bojxona tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish strategiyasini amalga oshirish bo‘yicha qilinayotgan ishlar alohida qayd etildi.

Prezidentimiz qabulida bojxona tartib-taomillarini yanada raqamlashtirish va uyg‘unlashtirish, normativ-huquqiy bazani takomillashtirish, kadrlarni tayyorlash va malakasini oshirish masalalariga alohida e’tibor qaratildi. Bu vazifalar, ayniqsa, O‘zbekistonning Jahon savdo tashkilotiga a’zo bo‘lish jarayonida yanada dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Eng muhimi, uchrashuv yakunlariga ko‘ra O‘zbekiston va Jahon bojxona tashkiloti o‘rtasidagi hamkorlikni yanada chuqurlashtirish, bojxona ma’urchiligini takomillashtirish bo‘yicha aniq chora-tadbirlarni qamrab oladigan “yo‘l xaritasi”ni birgalikda ishlab chiqish va qabul qilish bo‘yicha kelishuvga erishildi.

Biz uchun Jahon bojxona tashkiloti bilan hamkorlik faqat xalqaro tadbirlarda ishtirok etish yoki tajriba almashish bilan cheklanmaydi. Ushbu hamkorlik orqali dunyodagi eng ilg‘or bojxona standartlarini o‘rganish, ularni milliy qonunchilik va amaliyotga moslashtirish, kadrlar salohiyatini oshirish, yangi texnologiyalarni joriy etish va xalqaro savdoni yanada yengillashtirishni maqsad qilganmiz.

Jahon bojxona tashkiloti bosh kotibi Yan Sonders mamlakatimizdagi bojxona jarayonlarini

modernizatsiyalash, raqamlashtirish va soddalashtirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy qilish borasidagi islohotlarga e’tibor qaratdi. Ayniqsa, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan bojxona sohasiga qaratilayotgan e’tibor va qo‘llab-quvvatlov mamlakatdagi keng ko‘lamli modernizatsiya jarayoniga muhim turkib berayotganini alohida ta’kidladi.

Eng quvonarlisi, Jahon bojxona tashkiloti rahbari O‘zbekiston bojxonasida to‘planayotgan tajriba kelgusida tashkilotga a’zo boshqa davlatlar uchun ham foydali bo‘lishi mumkinligiga ishonch bildirdi. Ushbu fikr biz uchun, shubhasiz, katta e’tirof. Lekin bu, avvalo, katta mas’uliyat hamdir.

Agar 5-6 yil avval biz dunyo tajribasini o‘rgangan bo‘lsak, bugun o‘z tajribamizni boshqalar bilan o‘rtoqlashish, xalqaro hamjamiyat bilan baham ko‘rish darajasiga ko‘tarildik. Ammo natijalar bilan kifoyalanadigan pallada emasimiz. Bizdan raqamli islohotlarni davom ettirish, sun’iy intellekt va ma’lumotlar tahlilidan keng foydalanish, xavflarni boshqarish tizimini takomillashtirish, inson omili ishtirokini yanada qisqartirish va kadrlar salohiyatini muttasil oshirish talab etiladi.

Tezlik va nazorat o‘rtasidagi muvozanat

Bugun bojxona sohasidagi eng muhim masalalardan biri tezlik va nazorat o‘rtasida to‘g‘ri muvozanatni ta’minlashdir. Forum ochilishida ta’kidlanganidek, nazoratsiz tezlik tartibsizlikka, tezliksiz nazorat esa tirbandlikka olib keladi. Mazkur ibora zamonaviy bojxona ma’urchiligining butun mazmunini o‘zida mujassam etgan.

Biz tadbirkorning vaqtini tejashimiz kerak, ammo xavfsizlik hisobiga emas. Nazoratni kuchaytirishimiz zarur, ammo savdoni to‘xtatib qo‘yish evaziga emas. Demak, yechim hammani bir xil tekshirishda emas, balki xavfni aniq baholash, ma’lumotdan samarali foydalanish va yuqori xavfli yo‘nalishlarga maqsadli e’tibor qaratishda. Bu esa bojxona tizimi kelajagining asosiy yo‘nalishlaridan biri, ya’ni ma’lumotga asoslangan aqlli nazoratni nazarda tutadi.

Bizdagi raqamlashtirish jarayonining bosh maqsadi ham aynan shu — ko‘proq hujjat emas, sifatli ma’lumot; ko‘proq tekshiruv emas, aniq va maqsadli nazorat; ko‘proq byurokratiya emas, tezkor va adolatli qaror qabul qilishga asoslangan.

Toshkentdan boshlangan muloqot

Shu yil 7-9-sentabr kunlari poytaxtimiz mezbonlik qilgan VII Global kinologiya forumi yakunlandi. Ammo Toshkentda boshlangan muloqot yakunlanmadi, aksincha, uning yangi bosqichi boshlandi.

Prezidentimiz qabulida erishilgan kelishuvlar, O‘zbekiston va Jahon bojxona tashkiloti o‘rtasida ishlab chiqiladigan yangi “yo‘l xaritasi”, forum doirasida o‘rnatilgan professional aloqalar — bularning barchasi kelgusida aniq amaliy natijalarga aylandi.

Biz xalqaro hamkorlikni kengaytirish, bojxona xizmatini raqamlashtirish, tashqi savdo uchun qulay muhit yaratish, jamoatchilik va tadbirkorlar bilan muloqotni kuchaytirish hamda jamiyat xavfsizligini ta’minlash yo‘lidagi ishlarimizni izchil davom ettiramiz.

Toshkentda bo‘lib o‘tgan VII Global kinologiya forumi bizga yana bir muhim haqiqatni ko‘rsatdi: bugun O‘zbekiston bojxonasida o‘zgarishlarni chetdan kuzatayotgan tizim emas. U xalqaro bojxona hamjamiyati bilan birga fikr yuritayotgan, umumiy tahdidlarga qarshi umumiy yechimlar izlayotgan, zamonaviy standartlarni amaliyotga joriy etayotgan va bunda boy tajriba o‘rttirayotgan tizimdir.

Jadal o‘zgarayotgan dunyoda iqtisodiyot uchun tezkor, tadbirkor uchun qulay va jamiyat uchun ishonchli bojxona tizimini barpo etishda Toshkent forumi alohida ahamiyat kasb etadi.

Ushbu nufuzli xalqaro tadbir kelgusi harakatlarni uchun yangi nuqtayi nazar, yangi mas’uliyat va yangi marralarni belgilab bergan voqea sifatida tarixda qoladi.

Akmalxo‘ja MAVLONOV, Bojxona qo‘mitasi raisi

Ismigul XUSHMURODOVA, xalq deputatlari Qashqadaryo viloyati kengashi raisi

Shuningdek, kambag‘allikka qarshi kurashishning yangi davri boshlanadigan bo‘ldi. Endi mas’ullar hududlarda kambag‘allikni kamaytirish uchun loyihabay ishlay boshlaydi. Bu ham bitta loyiha bilan bir necha oilani kambag‘allikdan chiqarish hamda eng asosiysi ularning qayta kambag‘al oilalar safiga tushib qolishining oldini olishga xizmat qiladi. Zero, yangi O‘zbekistonning bosh maqsadi aholi farovonligini oshirish, muammolardan xoli, baxtli yashashga erishishdir.

Inson qadri uchun

Keyingi yillarda mamlakatimiz aholisini munosib ish o‘rni bilan ta’minlash, daromadini oshirish, turmush sharoitini yaxshilashga qaratilgan qator amaliy ishlar qilindi. Jumladan, kambag‘allikka qarshi kurash davlat siyosati darajasiga olib chiqilib, umummilliy harakatga aylandi. Bularning barchasi har bir inson, ayniqsa, yoshlar va xotin-qizlarning o‘z salohiyatini to‘liq namoyon etishi hamda daromadini oshirish uchun shart-sharoit yaratish va imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qilmoqda.

KAMBAG‘ALLIK DARAJASINI TUSHIRISHNING SAMARALI MEKANIZMI

Prezidentimiz raisligida shu yil 3-sentabrda kambag‘allikni qisqartirish va aholi daromadlarini oshirish bo‘yicha ishlarni yangi bosqichga olib chiqish masalalari yuzasidan o‘tkazilgan videoselektorda hududlarda shu yo‘nalishda qilinayotgan ishlar natijasi: yutuq va kamchiliklar, hayotga tatbiq etilishi zarur bo‘lgan yangi loyihalar haqida so‘z bordi. Bu maqsadlar uchun hududlarga katta vakolat, moliyaviy resurs va infratuzilmaaviy imkoniyatlar berilayotgani tufayli yil boshida 5,8 foizni tashkil etgan kambag‘allik darajasi bugunga kelib 3,9 foizga tushdi. Ehtiyojmand aholi soni 2 million 200 mingdan 1,5 millionga kamaygani aytildi.

Birgina Qashqadaryo viloyatida mehnatga layoqatli 1 million 880 ming kishi bo‘lib, ishga joylashmagan fuqarolar soni 69 mingni tashkil etadi. Bu ko‘rsatkich bundan uch yil muqaddam 96 ming edi. O‘tgan yili 578 ming 577 kishini yangilash.mehnat.uz platformasiga kiritib, bandligini ta’minlandi. Shundan 18 ming 896 nafari investitsiya loyihalarini ishga tushirish, 135 ming 524 nafari tadbirkorlikka jalb etish, 329 ming 437 nafari esa qishloq xo‘jaligi tarmoqlariga ishga joylashtirildi.

“Xalqimizda qimirlagan qir oshar” degan naql bor. Shu ma’noda, mazkur fuqarolar yaxshigina daromad topib, kambag‘allar ro‘yxatidan ham

chiqayotir. Bitta mahallada ishlab chiqarish korxonasi yoki tadbirkorlik subyekti ochilishi o‘sha mahalladagi qancha odamning ish bilan ta’minlanishiga xizmat qiladi.

Misol uchun, xalq deputatlari Qashqadaryo viloyati kengashi deputati Momosuluv Berdiqulova Chiroqchi tumanida xotin-qizlar bandligini ta’minlash borasida tinimsiz izlanayapti. U rais bo‘lgan “Chiroqchi” MFY hududidagi “Chiroqchi-Buyursin” tekstil korxonasida yuz ayol-qiz ishlayapti. Tadbirkor O‘anisher Jalolov ochgan mazkur korxonada erkaklar va ayollar, bolalar kiyimlari, maktab o‘quvchilari uchun liboslar, maxsus kiyim-kechalar tayyorlanadi. Mahallada oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirishga katta e’tibor qaratilayotir. Jumladan, 15 ta issiqxona tashkil etilib, 50 dan ortiq xotin-qiz ish bilan ta’minlandi. Anvar Yaxshiboyev non mahsulotlari ishlab chiqarishni yo‘lga qo‘yib, 7 yoshni ishga joyladi. O‘ndan ortiq ayol-qiz parrandachilik bilan shug‘ullanmoqda.

Yig‘ilishda davlatimiz rahbari ta’kidlaganidek, aholi bandligini ta’minlash uchun tashkil etilayotgan tadbirkorlik subyektlarining barchasi ham o‘zini oqlayapti deb bo‘lmaydi. Oxirgi bir yilda respublika miqyosidagi yangi 86 mingta kichik korxonaning 15 mingtasi faoliyatini

to‘xtatgan. Bankdan kredit olib, biznesini kutilgan darajada yo‘lga qo‘ya olmagani 62 ming fuqaro olgan kreditini qaytarishda qiynalmoqda.

Bunga sabab tumanlar va mahallalarda kambag‘allik hamda ishsizlikni kamaytirishga mas’ul shaxslarning zimmasidagi vazifani teran his etmayotgani yoki muammoni yetarlicha hal etish malakasiga ega emasligidir. Rahbarlar qabul qilingan qarorlarni ijro etish bo‘yicha yetarlicha ishlamayotgani sababli “mahalla yetitiligi” faoliyati samaradorligi ta’minlanmayapti.

Shu bois, Prezidentimiz tashabbusi bilan ikki oy muddatda maxsus o‘quv markazi tashkil etilib, unga xorijdan mutaxassislar jalb qilinadi. Hokim yordamchilari va mahalla bankirlari loyiha tayyorlash, biznes modelini hisoblash, moliyalashtirish vositalarini tanlash va tadbirkor bilan ishlashga o‘qitiladi. Eng yaxshi natija ko‘rsatgan mutaxassislarni Xitoy, Yaponiya va Turkiyada malaka oshirishga yuborish, namunali xodimlarni qo‘shimcha rag‘batlantirish choralari belgilandi.

Bu, albatta, ularning o‘z vazifasiga mutaxassis sifatida yondashishi, aholi muammolarini to‘g‘ri baholash eng zaruriy yechimlarni ko‘rsatishi, ya’ni ish samaradorligi bir necha barobar ortishiga zamin hozirlaydi.

A photograph showing a female teacher in a white shirt and brown skirt leaning over a desk, pointing at a computer monitor. A female student in a white shirt and dark vest is sitting at the desk, looking at the screen. In the background, other students are working at computers in a classroom setting with educational posters on the wall.

Har qanday ta'lim konsepsiyasi yoki islohotning haqiqiy qiymati hamda yashovchanligi aniq statistik ko'rsatkichlar, o'sish sur'ati va ularning zamiridagi real natijalarga namoyon bo'ladi. Bu borada Kasbiy ta'lim agentligi tomonidan qilinayotgan tizimli

nashr qilingan kitobni ehtiyojga ko'ra
qo'shimcha chop ettirish ko'zda tutilyapti.
Qolaversa, brayl yozuvida kitob bosish
ham oson emas. Dunyoda bunday kitoblari
besh foizni ham tashkil etmaydi. Sababi,
buning uchun maxsus qog'oz va uskunalar
talab qilinadi. Xarajati katta.

Imkoniyati cheklanganlarga
kashtachilikni o'rgatishdek ezgu ishda
hunarmandga brayl yozuvidagi maxsus
qo'llanma katta yordam beryapti.
Madaniyning aytishicha, o'rganuvchilarning
kashta ipini emas, plastik iplarni tanlayapti.
Zero, tikishni o'rganishda bu ularga
qulay. Dastlab 25 shogird o'quv kursini
tamomlagach, keyingi oyda yana 25 nafar
— ikki oyda jami 50 nafar ko'zi ojizga hunar
o'rgatildi. Kashtado'z shu orqali ularning
ekologik madaniyatini ham boyitish
maqsad qilgan. Hozir faqat plastikdan
turli kashtachilik namunalarni tikayotgan
loyiha ishro'kchilari kurs yakunida
haqiqiy san'at asarlarini tayyorlaydi.
G'oya muallifning asosiy maqsadi bu bilan
yakun topmaydi. Shogirdlarning ijodiy
ishlari xalqaro ko'rgazma va yarmarkaga
qo'yiladi. Sotilgan mahsulotlardan tushgan
daromad esa to'la'igicha eagarlariga beriladi.

— Kashtachilik juda qiziqarli mashg'ulot
ekan, — deydi Asolat Solihova. — Avvaliga
qanaqa bo'larkan, qo'lmdan kelarmikan
deb o'ylagandim. Inson qilgan ishini
inson qiladi deganlari rost ekan. Hozir
bemalol kashta kita olaman. Madina opa
bizga qulaylik yaratish uchun rassomlar
ishlatadigan planshetda ishlashni o'ylab
topdi. Biziz orqali teshikchalar ochib berdi.
Biz o'sha teshikchalarni ushlab, his qilib
bemalol san'at asarlarini tayyorlay olaymiz.
Masalan, kashtada juda chiroyli atirgullar
tashirladim. Bunga taxminan 3 hafta ketdi.

Bu bir shogirdning dilidagi samimiy
soʻzlari. Hunarmandning poytaxtimiz
markazidagi Navroʻz istirohat bogʻida
joylashgan ustaxonasida koʻplab shogirdlari
bilaran suhbatlashdiki. Har bir oʻrganuvchi
tabiatiga oʻzgacha mehr bilan qaraydi. Avval
hech qanday ahamiyatga ega boʻlmagan
yelim xataltalarning turfa koʻrinishi endi
koʻngillarni quvontiradi. Chiqindi oʻlaroq har
yerdan yotgan xomashyo sanʼat asari boʻlib
koʻrinadi.

Bugun mamlakatimiz bo'ylab 500 dan ziyod hunarmand kashtachilik bilan shug'ullanib, uni yoshlarga o'rgatib kelyapti. Madina Is'hoqova ham bu hunarni buvisidan o'zlashtirgan. Bolalikdagi qiziqish bir umrlik yumushiga aylanishi haqida o'ylab ham ko'rmagan. Ayni paytda "Kashtado'z" brendi asoschisi, kreativ g'oyalari egasi, ekofoal kashtado'z qiz xalqaro va mahalliy tashkilotlarning 3 karra granti sohibi. Bu kelajakdagi salmoqli yutuqlarning debochasi. albatta.

Munojat MO‘MINOVA,
“Yangi O‘zbekiston” muxbiri

